

Załącznik Nr 1
do protokołu z VI sesji
Rady Powiatu Kwidzyńskiego
z dnia 26 marca 2007 r.

PROGRAM
Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
na lata 2007-2010

SPIS TREŚCI

I.	Wykaz użytych skrótów w Programie	3
II.	Analiza stanu obecnego w obszarze niepełnosprawności w powiecie kwidzyńskim	4
III.	Podstawowe zasoby powiatu w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym	18
IV.	Najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym w powiecie kwidzyńskim	22
V.	Partnerzy lokalni Programu	23
VI.	Zadania dla uczestników Programu	24
VII.	Cele Programu i ich zgodność ze Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Kwidzyńskiego	27
VIII.	Zadania niezbędne do realizacji celów Programu	33
IX.	Źródła finansowania Programu	36
X.	Podział zadań i odpowiedzialności w ramach Programu	37
XI.	Monitorowanie Programu	41

I. Wykaz użytych skrótów w Programie

1. PCPR - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
2. PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
3. PUP - Powiatowy Urząd Pracy
4. WTZ - Warsztaty Terapii Zajęciowej
5. ZOZ - Zespół Opieki Zdrowotnej
6. NFZ - Narodowy Fundusz Zdrowia
7. ZPCh - Zakład Pracy Chronionej

II. Analiza stanu obecnego w obszarze niepełnosprawności w powiecie kwidzyńskim

Niepełnosprawność to naruszenie lub uszkodzenie sprawności psychofizycznej, która prowadzi do stanu określonego jako ograniczenie funkcjonalne lub ograniczenie aktywności życiowej człowieka. Jej przyczyny mogą być trojakiemu rodzaju: wady wrodzone, przewlekłe choroby oraz nagłe wydarzenia – wypadki, urazy, zatrucia.

Zbiorowość osób niepełnosprawnych dzieli się na 2 podstawowe grupy:

- osoby niepełnosprawne prawnie tj. takie, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony,
- osoby niepełnosprawne tylko biologicznie tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale mają (odczuwają) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych.

Za osobę niepełnosprawną uważamy osobę, której stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza, bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, jeżeli uzyskała orzeczenie:

1. o zakwalifikowaniu przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności do jednego ze stopni niepełnosprawności:
 - znacznego,
 - umiarkowanego,
 - lekkiego;
2. o niezdolności do pracy orzeczonej przez Lekarza Orzecznika ZUS:
 - orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji,
 - orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy,
 - orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy;
3. o zakwalifikowaniu do osób niepełnosprawnych przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności w przypadku dzieci do 16 roku życia. Dzieci do 16 roku życia uznaje się za niepełnosprawne, bądź nie, ale nie zalicza się ich do stopni niepełnosprawności.

Liczba osób niepełnosprawnych jest trudna do oszacowania, gdyż ulega ciągłym wahanom.

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego, w Polsce żyje 5.567.711 osób niepełnosprawnych w tym w województwie pomorskim 301.625 osób niepełnosprawnych, a w powiecie kwidzyńskim 11.453.

Ze względu na swoją skalę, powszechność występowania oraz konsekwencje indywidualne i społeczne, jakie za sobą niesie, niepełnosprawność jest uznawana za jeden z głównych problemów społecznych. Dotyczy ona ludzi w różnym wieku, ograniczając lub uniemożliwiając im korzystanie w pełni z dobrodziejstw życia społecznego oraz z przysługujących każdemu obywatelowi praw. Pozostawienie osób dotkniętych tym problemem oraz ich rodzin samym sobie prowadzi do ich społecznego wykluczenia. Oznacza to sytuację, która uniemożliwia lub w sposób znaczący utrudnia jednostkom lub grupom pełnienie społecznie akceptowanych ról, korzystanie z istniejącej infrastruktury i dóbr publicznych oraz zdobywanie dochodów w sposób godny.

Niewłaściwe postawy społeczne w stosunku do osób niepełnosprawnych mogą być wynikiem różnych ich problemów, jak również mogą mieć związek z rozpowszechnieniem często krzywdzących stereotypów i obiegowych określeń w sposób nieprawdziwy przypisujących niepełnosprawnym negatywne cechy osobiste.

Ludzie niepełnosprawni napotykać na wiele barier w załatwianiu różnych spraw urzędowych. Mają problemy w poruszaniu się poza domem, jak również w wykonywaniu prostych czynności domowych, w uzyskiwaniu rehabilitacji medycznej czy też zdobyciu potrzebnych leków oraz sprzętu rehabilitacyjnego. Ważnym wyznacznikiem warunków życia osób niepełnosprawnych jest ich sytuacja mieszkaniowa, ponieważ niepełnosprawni spędzają większość swojego czasu w miejscu zamieszkania.

Na trudną sytuację życiową osób niepełnosprawnych składa się wiele czynników, w tym między innymi:

- trudna sytuacja ekonomiczna większości gospodarstw domowych osób niepełnosprawnych; problem ten uwidacznia się zwłaszcza w przypadku osób starszych,
- znaczna bierność na rynku pracy wśród osób niepełnosprawnych, których ani stopień niepełnosprawności ani wiek nie wykluczają podjęcia pracy; bierność ta najczęściej tłumaczona jest brakiem pracy dla osób niepełnosprawnych, co może wskazywać na małą otwartość pracodawców na zatrudnienie pracowników w tej grupie osób poszukujących pracy,
- ograniczona wiedza wśród osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na temat instytucji, których celem jest niesienie pomocy tej grupie oraz na temat

przysługujących im form wsparcia (w tym finansowego), a także praw osób niepełnosprawnych,

- niski stopień zorganizowania i zintegrowania środowiska osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Głównym zadaniem polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych powinno być dążenie do utworzenia miejsc pracy i do zawodowej integracji tych osób na rynku pracy.

Ponadto realizacja aktywnej polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych wymaga stałych badań informujących o liczbie tych osób i strukturze ich środowisk, funkcjonowaniu w domu rodzinnym, ocenie możliwości wykonywania pracy oraz integracji ze środowiskiem.

Niwelowanie w/w zjawisk należy przede wszystkim do zadań władz lokalnych. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w art. 35 a obliguje do opracowania i realizacji powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych ma charakter operacyjny i ma na celu zidentyfikowanie potrzeb osób niepełnosprawnych w powiecie kwidzyńskim, a następnie, w oparciu o nie, wyznaczenie celów i zadań do realizacji w tym obszarze na bazie istniejących w powiecie w tym obszarze zasobów oraz w formule partnerskiej współpracy na lata 2007-2010. Generalnie, realizacja programu ma przyczynić się do wspomagania osób niepełnosprawnych, umożliwienia im jak najszerszego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym oraz przestrzegania ich praw. Program zakłada także podniesienie świadomości społecznej w zakresie problemów tej grupy mieszkańców naszego powiatu. Zostały w nim ujęte zadania z zakresu szeroko pojętej rehabilitacji, rozumianej jako „proces usprawniania funkcji fizycznych, psychicznych i społecznych osób, u których wystąpiło ograniczenie sprawności tych funkcji”.

Ogólnie o zadaniach realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja zawodowa i zatrudnienie pozwala osobom niepełnosprawnym na polepszenie sytuacji materialnej, a co za tym idzie umożliwienie zaspokojenia podstawowych

potrzeb we własnym zakresie. Ponadto jest szansą na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, samorealizację, zapobieganie zjawisku izolacji. Celem rehabilitacji zawodowej jest ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego, poprzez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy. Realizacja tych zadań odbywa się głównie poprzez:

- zwrot kosztów przystosowania stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych stosownie do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności,
- szkolenie osób niepełnosprawnych,
- udzielanie pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- dofinansowanie oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie prowadzonej działalności gospodarczej,
- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych (staże i prace interwencyjne),
- zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym.

Zadania powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR). Natomiast zadania powiatu dotyczące skierowań do pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy (PUP). Obydwa podmioty są jednostkami organizacyjnymi powiatu, realizującymi jego ustawowe obowiązki odpowiednio w obszarach rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania bezrobociu i aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Ukoronowaniem całego, często bardzo uciążliwego procesu rehabilitacji zawodowej powinno być zatrudnienie osoby niepełnosprawnej. Praca ma szczególne znaczenie dla osób niepełnosprawnych. Z jednej strony zapewnia im środki do życia, a z drugiej – daje poczucie materialnej niezależności i społecznej użyteczności.

Tabela Nr 1.

Bezrobotni wg wieku i poziomu wykształcenia, w tym osoby niepełnosprawne
Stan za okres 01.12.2006 – 31.12.2006 (dane z PUP w Kwidzynie)

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych	Osoby bezrobotne niepełnosprawne
		1	2
wiek	18-24	972	10
	25-34	1.372	30
	35-44	1.113	27
	45-54	1.612	83
	55-59	369	18
	60-64	42	4
wykształcenie	Wyższe	166	2
	Policealne i średnie zawodowe	997	20
	Średnie ogólne	322	9
	Zasadnicze zawodowe	1.822	62
	Gimnazjum i poniżej	2.173	79
Ogółem		5.480	172

Rehabilitacja zawodowa jest ważną częścią rehabilitacji kompleksowej. Dotyczy ona niepełnosprawnej młodzieży i osób w wieku aktywności zawodowej, a głównym jej celem jest pomoc osobie niepełnosprawnej w rozwoju zawodowym i przebiegu aktywności zawodowej, a w szczególności:

- w wyborze zawodu lub jego zamianie,
- w przygotowaniu do podjęcia pracy,
- w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia i adaptacji zawodowej w miejscu pracy.

Pomoc ta udzielana jest w formie specjalnych usług takich jak: poradnictwo zawodowe, szkolenie zawodowe, zatrudnienie, otrzymywanie pożyczek bądź dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej.

Powodzenie całego procesu rehabilitacji zawodowej uzależnione jest od orientacji zawodowej, poradnictwa zawodowego opartego na ocenie zdolności do pracy osoby niepełnosprawnej i ostateczne umieszczenie jej w odpowiednim miejscu pracy oraz pomoc w adaptacji zawodowej.

Tabela Nr 2.

Poniższe zestawienie pokazuje wielkość środków finansowych dla powiatu kwidzyńskiego na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w latach 1999-2006

Lp.	Zadanie	Plan finansowy na lata							
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
1.	Rehabilitacja zawodowa	1.769.052	1.175.766	903.826	805.692	317.738	126.090	24.709	1.350
2.	Rehabilitacja społeczna	1.312.005	1.319.785	1.384.951	1.188.163	1.565.505	1.892.727	1.921.070	2.251.824
	RAZEM	3.081.057	2.495.551	2.288.777	1.993.855	1.883.243	2.018.817	1.945.779	2.253.174

Tabela Nr 3.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej wykonane w oparciu o środki finansowe z PFRON w latach 2004-2006.

Lp.	Treść zadania	2004	2005	2006
		środki	środki	środki
		-wyk. -ilość	-wyk. -ilość	-wyk. -ilość
1.	Refundacja wynagrodzeń i składek ZUS (art. 26) z tytułu utworzenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej	102.938	16.178	-
		29	5	-
2.	Finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych (art. 38, 40)	10.670	5.834	1.350
		9	7	3
3.	Udzielanie pożyczek na rozpoczęcie dział. gospodarczej dla osób niepełnosprawnych	8.500	-	-
		1	-	-
4.	Program wyrównywania różnic między regionami Obszar C – utworzenie stanowisk pracy	-	241.180	211.466
		-	12	15

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna, której celem jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym poprzez prowadzenie działań, w szczególności o charakterze organizacyjnym, technicznym, leczniczym, psychologicznym, edukacyjnym, integracyjnym jest realizowana poprzez:

- kształtowanie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności osób niepełnosprawnych,
- kształtowanie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Zadania te są realizowane przez PCPR w Kwidzynie poprzez dofinansowanie:

- działalności warsztatów terapii zajęciowej,
- uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
- do likwidacji barier w komunikowaniu się, architektonicznych i technicznych,
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Tabela Nr 4.

Niżej przedstawiona tabela obrazuje rodzaje zadań realizowanych w ramach rehabilitacji społecznej w oparciu o środki PFRON w latach 2004-2006

L.p.	Treść zadania	2004	2005	2006
1.	Turnusy rehabilitacyjne	221.252	269.674	329.959
	Ilość osób niepełnosprawnych	441	487	554
2.	Bariery architektoniczne w komunikowaniu się i techniczne ogółem	345.047	271.595	378.699
	Ilość osób niepełnosprawnych	165	99	109
	w tym: Bariery architektoniczne	177.231	240.477	314.550
	Ilość osób niepełnosprawnych	37	65	68
	w tym: Bariery w komunikowaniu się i techniczne	167.816	31.118	64.149
	Ilość osób niepełnosprawnych	128	34	41
3.	Dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji	25.999	24.999	39.900
	Ilość podpisanych umów	11	15	14
4.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	167.281	248.473	254.083
	Ilość osób niepełnosprawnych	467	674	646
5.	Warsztaty Terapii Zajęciowej	1.132.824	1.106.326	1.247.311
	Ilość osób niepełnosprawnych	74	84	89

Turnusy rehabilitacyjne są zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji, połączoną z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań. Na przestrzeni lat 2004-2006 obserwuje się wzrost zainteresowania tą formą rehabilitacji wśród osób niepełnosprawnych.

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Zainteresowanie tą formą rehabilitacji wśród osób niepełnosprawnych wzrasta w każdym roku realizacji zadania.

Bariery w komunikowaniu się są to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

Bariery techniczne są to takie bariery, które utrudniają lub uniemożliwiają osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie, umożliwić jej funkcjonowanie w życiu codziennym.

Dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji – polega na dofinansowaniu działań na rzecz osób niepełnosprawnych podejmowanych przez organizacje pozarządowe np. warsztaty plenerowe, imprezy integracyjne. Przedsięwzięcia te mają na celu rehabilitację społeczną, integrację oraz aktywizację osób niepełnosprawnych.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów – zadanie polega na dofinansowaniu zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych służących rehabilitacji zdrowotnej w środowisku osoby niepełnosprawnej, aktywizacji społecznej i zawodowej umożliwiających uczestnictwo osobie niepełnosprawnej w życiu społecznym.

Warsztat terapii zajęciowej – jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym i niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Na terenie powiatu kwidzyńskiego funkcjonują dwa warsztaty terapii zajęciowej dla 89 uczestników, w tym przy Fundacji „Misericordia” w Kwidzynie dla 47 uczestników (8 mieszkańców DPS i 39 osób z miasta i gminy Kwidzyn) oraz przy Domu Pomocy Społecznej w Ryjewie dla 42 uczestników (12 mieszkańców DPS i 30 mieszkańców okolicznych miejscowości).

W Warsztacie Terapii Zajęciowej przy Fundacji „Misericordia” w Kwidzynie uczestnicy mają możliwość korzystania z zajęć w ośmiu pracowniach: wikliniarskiej, ceramicznej, terapii życia codziennego, rękodzieła, komputerowej, plastycznej, redakcyjnej i ogrodniczo-gospodarczej.

W Warsztacie Terapii Zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej w Ryjewie uczestnicy mają możliwość korzystania z zajęć w dziewięciu pracowniach: fotograficznej, wikliniarskiej, ceramicznej, terapii życia codziennego, fryzjersko-kosmetycznej, krawiecko-dziwiarskiej, malarskiej, komputerowej i piekarniczej.

W obu warsztatach terapii zajęciowej prowadzona jest działalność rekreacyjna, kulturalna i sportowa. Dla uczestników organizuje się szereg wyjazdów, wycieczek, wyjść na imprezy kulturalne, zabaw, biwaków itp. Uczestnicy biorą udział w zawodach sportowych o zasięgu lokalnym, krajowym a nawet zagranicznym. Rehabilitacja uczestników warsztatów odbywa się zgodnie z indywidualnym programem przygotowanym dla każdego uczestnika i realizowanym przez Radę Programową składającą się z pracowników warsztatów.

Działania prowadzone przez powiat zmierzą w szczególności do zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych osób niepełnosprawnych, wspomaganie ich w procesie rehabilitacji i włączania w życie społeczne. Część z nich ma wyłącznie charakter ratunkowy, inne przynoszą efekty długofalowe i w sposób znaczący wpływają na minimalizację skutków niepełnosprawności, zapobiegając tym samym społecznemu wykluczeniu tej grupy osób. Do tej drugiej kategorii należy zaliczyć wszelkie przedsięwzięcia mające na celu likwidację barier architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych. Nadal zbyt mała jest liczba placówek i miejsc umożliwiających osobom niepełnosprawnym wyjście z domu oraz nabycie lub rozwinięcie różnych umiejętności. Na terenie powiatu brak jest także instytucji świadczącej kompleksową pomoc w zakresie rehabilitacji oraz aktywizacji społeczno-zawodowej. Zbyt mało jest przedsięwzięć, które miałyby na celu integrację osób niepełnosprawnych z różnymi dysfunkcjami między sobą oraz z pozostałymi mieszkańcami, głównie na terenach wiejskich.

Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych są realizowane również przez organizacje pozarządowe z ich własnej inicjatywy, często przy wykorzystaniu pozyskanych przez nie środków zewnętrznych.

Wszystkie organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych mają swoje programy i zasady działania, a ich członkowie korzystają z określonych praw i obowiązków.

Większa część organizacji pozarządowych adresuje swoją pomoc do członków stowarzyszenia. Rodzaje oferowanego wsparcia to między innymi: wycieczki, spotkania

integracyjne, turnusy rehabilitacyjne, ogniska, obchody świąt i rocznic, pogadanki edukacyjne, pomoc psychologiczna, warsztaty psychoterapeutyczne, informacje, doradztwo. Większość personelu pracującego w organizacjach to wolontariusze.

Stopień zaspokajania potrzeb zgłaszających się do nich klientów realizowany jest „w miarę możliwości” i organizacje wskazują na „szczupłe fundusze”, które uniemożliwiają zaspokajanie potrzeb wszystkich zgłaszających się po pomoc. Według większości organizacji aby zapewnić pomoc większej grupie beneficjentów należy pozyskać dodatkowe środki finansowe poprzez udział w grantach lub konkursach.

Duże możliwości poprawy tej sytuacji stworzyło wejście Polski do UE i związana z tym możliwość korzystania ze środków unijnych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2004-2006, w tym również na rzecz osób niepełnosprawnych. Jednak jak się okazało, dostępność tych środków dla organizacji pozarządowych była trudna. Pojawiały się problemy związane z napisaniem odpowiedniego wniosku, z poręczeniem dla projektów, z wkładem finansowym. Dlatego też organizacje, myśląc o możliwościach oferowanych w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2007-2013 już teraz wnioskuje o pomoc władz samorządowych w zakresie aplikowania o środki unijne. Bowiem większość z nich nie przebrnie przez procedurę związaną z prawidłowym wypełnieniem wniosku aplikacyjnego i bez odpowiedniego wsparcia nie pokona przeszkód, jakie stają organizacjom na drodze przy podejmowanych próbach sięgania po środki unijne na realizację swoich celów statutowych.

Większość organizacji współpracę z samorzadem ocenia pozytywnie. Oczekiwanie organizacji pozarządowych dotyczące wsparcia ich działalności przez władze lokalne dotyczą przede wszystkim zwiększenia dotacji i zlecania przez samorzady więcej zadań na rzecz osób niepełnosprawnych, jak również wspomnianej powyżej pomocy przy ubieganiu się o środki UE.

Tabela Nr 5.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez organizacje pozarządowe w oparciu o środki PFRON i środki własne powiatu.

Lp.	Treść zadania	2004	2005	2006
1.	Dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji ze środków PFRON	25.999	24.999	39.900
2.	Wspieranie działań w zakresie integracji oraz szeroko rozumianej rehabilitacji leczniczej, społecznej i zabiegowej zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności ze środków własnych powiatu	-	21.000	21.000

Na terenie powiatu funkcjonują następujące organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych:

1. **Stowarzyszenie Rehabilitacyjne Centrum Rozwoju Porozumiewania w Kwidzynie**, którego celem jest:
 - udzielanie pomocy diagnostycznej osobom niepełnosprawnym, a w szczególności osobom z trudnościami w porozumiewaniu się oraz osobom niemówiącym,
 - udzielanie pomocy terapeutyczno-rehabilitacyjnej,
 - propagowanie i popularyzowanie nowoczesnych metod komunikacji wspomagającej.
2. **Pomorskie Towarzystwo Przyjaciół Dzieciom Koło Aktywnej Rehabilitacji „HIPOTERAPIA” w Kwidzynie**, którego celem jest:
 - udzielanie rodzicom pomocy w wykonywaniu zadań opiekuńczych i wychowawczych,
 - inicjowanie i rozwijanie specjalistycznych form pomocy rodzinie w wychowaniu dziecka niepełnosprawnego,
 - integrowanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w środowisku ich zdrowych rówieśników, propagowanie odpowiedniego stosunku do dzieci niepełnosprawnych i ich spraw.
3. **Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych „CHWYTAJ DZIEŃ” w Kwidzynie**, którego celem jest:
 - wdrażanie i propagowanie nowych metod wieloprofilowego usprawniania,
 - otaczanie chorych dzieci efektywną pomocą i opieką, a przede wszystkim ułatwianie ich integracji ze społeczeństwem,

- organizowanie imprez integracyjnych, festynów, wystaw prac dziecięcych, zbiórek publicznych itp.,
 - szkolenie kadry i rodziców dzieci niepełnosprawnych,
 - organizowanie turnusów rehabilitacyjnych.
4. **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym w Kwidzynie**, którego celem jest:
- udzielanie rodzicom pomocy w wykonywaniu zadań opiekuńczych i wychowawczych,
 - inicjowanie i rozwijanie specjalistycznych form pomocy rodzinie w wychowaniu dziecka niepełnosprawnego,
 - integrowanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w środowisku ich zdrowych rówieśników, propagowanie odpowiedniego stosunku do dzieci niepełnosprawnych i ich spraw.
5. **Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „PROMYK” w Kwidzynie**, którego celem jest:
- udzielanie zintegrowanej pomocy specjalistycznej rodzicom i osobom będącym w sytuacji kryzysowej,
 - zapobieganie nasileniu się zjawisk dysfunkcji społecznych w rodzinach,
 - podnoszenie stanu zdrowia, prowadzenie rehabilitacji dzieci.
6. **Klub Młodzieży Niepełnosprawnej „Tacy Sami” w Kwidzynie** – celem Klubu jest zrzeszenie ludzi ze środowiska osób niepełnosprawnych i innych dla pełnego i aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.
7. **Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, Przewlekle Chorych i z Zaburzeniami Psychicznymi „FENIKS” w Prabutach**, którego celem jest:
- zwiększenie aktywności życiowej i zaradności osobistej osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i z zaburzeniami psychicznymi,
 - poprawa jakości opieki zdrowotnej nad osobami niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi i z zaburzeniami psychicznymi,
 - objęcie kompleksową opieką zdrowotną osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i z zaburzeniami psychicznymi – wymagających wsparcia i dalszej opieki ze strony innych,
 - informowanie i udzielanie pomocy w pozyskiwaniu różnego sprzętu rehabilitacyjnego i środków pomocniczych, niezbędnych dla życia chorych.
8. **Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym w Kwidzynie**, którego celem jest:
- działanie na rzecz wyrównywania szans osób z upośledzeniem umysłowym,

- wspieranie i pomoc rodzicom,
 - prowadzenie zajęć w klubie terapeutycznym – terapia zajęciowa, rekreacja, poradnictwo,
 - organizowanie konferencji, szkoleń, prowadzenie punktu konsultacyjnego.
9. **Stowarzyszenie Olimpiady Specjalne Polska – Koło przy Domu Pomocy Społecznej w Kwidzynie**, którego celem jest prowadzenie całorocznych zajęć treningowych: jazda konna, pływanie, zajęcia ogólnosportowe, sporty zunifikowane, organizowanie imprez integracyjnych, udział w letnich i zimowych igrzyskach olimpiad specjalnych.
 10. **Stowarzyszenie Olimpiady Specjalne Polska – Koło przy Domu Pomocy Społecznej w Ryjewie**, którego celem jest prowadzenie całorocznych zajęć treningowych: jazda konna, pływanie, zajęcia ogólnosportowe, sporty zunifikowane, organizowanie imprez integracyjnych, udział w letnich i zimowych igrzyskach olimpiad specjalnych.
 11. **Fundacja Opiekuńcza International Paper Kwidzyn S.A.**, której celem jest udzielanie między innymi pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom w zakresie zakupu leków, sprzętu rehabilitacyjnego, turnusów rehabilitacyjnych.
 12. **Fundacja Pomocy Społecznej „Misericordia” w Kwidzynie** – celem jest wspieranie osób niepełnosprawnych, organizowanie imprez integracyjnych, nieodpłatne wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych oraz organizacji i instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi.
 13. **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Dzieci Chorych na Epilepsję i z Różnymi Uszkodzeniami Neurologicznymi w Kwidzynie**, którego celem jest:
 - troska o jakość warunków życia dziecka, jego wielostronny rozwój, zdrowie, bezpieczeństwo, podmiotowość i godność.
 14. **Stowarzyszenie na Rzecz Terapii i Edukacji Dzieci z Autyzmem**, którego celem jest:
 - działanie w kierunku poszerzenia wiedzy na temat wczesnej interwencji i terapii behawioralnej oraz budowanie publicznej świadomości wczesnych oddziaływań terapeutycznych,
 - działanie wspierające rodziny i osoby zaangażowane w wychowanie dzieci z autyzmem oraz innymi zaburzeniami rozwojowymi.

15. **Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Koło w Kwidzynie**, którego celem jest:
- zrzeczanie osób ze stwardnieniem rozsianym celem poprawy ich warunków życiowych, gospodarczych, zawodowych, kulturalnych, turystycznych i sportowych.
16. **Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Miejski w Kwidzynie i Prabutach**, którego celem jest:
- zrzeczenie emerytów, rencistów i inwalidów dla poprawy ich warunków socjalno-bytowych oraz uczestniczenia w życiu społeczno-politycznym.
17. **Stowarzyszenie Pomocy Społecznej „Słoneczne Wzgórze” w Ryjewie**, którego celem jest:
- integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
18. **Polski Związek Żeglarzy Niepełnosprawnych Sekcja w Kwidzynie**, którego celem jest:
- dążenie do pełnej integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem poprzez żeglarstwo,
 - organizowanie szkoleń żeglarskich, rejsów turystycznych, imprez turystycznych i sportowych.

III. Podstawowe zasoby powiatu w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym

1. **PCPR w Kwidzynie**, które realizuje między innymi zadania w zakresie:
 - rehabilitacji społecznej,
 - rehabilitacji zawodowej,
 - prowadzenia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności (zespół orzeka do celów nie rentowych). Dla mieszkańców powiatu kwidzyńskiego orzekaniem o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności zajmuje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku,
 - umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej,
 - informowania o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych,
 - organizowania powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
2. **Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej.**
 - zapewniają usługi opiekuńcze w domu osoby niepełnosprawnej,
 - zapewniają opiekę nad przewlekle chorymi osobami niepełnosprawnymi,
 - przyznają i wypłacają zasiłki, przyznają pomoc rzeczową, pokrycie kosztów związanych ze świadczeniami zdrowotnymi,
 - współpracują z organami pozarządowymi, związkami wyznaniowymi oraz pracodawcami w kwestii opracowania rozwiązań służących osobom niepełnosprawnym,
 - kierują do domów pomocy społecznej osoby wymagające całodobowej opieki.
3. **Szkoła Podstawowa nr 6 z klasami integracyjnymi w Kwidzynie** – zapewnia program szkoły masowej oraz zajęcia uzupełniające prowadzone przez logopedę, rehabilitanta i psychologa.
4. **Gimnazjum nr 3 z klasami integracyjnymi w Kwidzynie** – zapewnia program szkoły masowej oraz zajęcia uzupełniające prowadzone przez logopedę, rehabilitanta i psychologa.
5. **Szkoła Podstawowa z klasami integracyjnymi w Prabutach** – zapewnia program szkoły masowej oraz zajęcia uzupełniające prowadzone przez logopedę, rehabilitanta i psychologa.
6. **Centrum Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** w miejscowości Górki, gmina Kwidzyn, którego celem działalności jest:

- rehabilitacja funkcjonalna, społeczna i zawodowa w Warsztacie Terapii Zajęciowej, zmierzająca do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę jej indywidualnych potrzeb i możliwości,
 - usprawnienie fizyczne osób niepełnosprawnych ze stopniem niepełnosprawności umiarkowanym i znacznym z powiatu kwidzyńskiego według wskazań lekarskich,
 - propagowanie sportu wśród osób niepełnosprawnych – poprzez Stowarzyszenie Olimpiady Specjalne Polska i Paraolimpiady,
 - działalność wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla potrzebujących osób niepełnosprawnych oraz pomoc w zaopatrywaniu w sprzęt i oprzyrządowanie specjalistyczne,
 - prowadzenie działalności integracyjnej,
7. **WTZ** prowadzony przez Fundację „Misericordia” w Kwidzynie, realizuje zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie samodzielnego i aktywnego życia.
 8. **WTZ** przy Domu Pomocy Społecznej w Ryjewie, realizuje zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie samodzielnego i aktywnego życia.
 9. **Przedszkole Integracyjne w Kwidzynie** zapewnia opiekę pedagogiczno-specjalistyczną poszerzoną o zespół terapeutyczny: psycholog, pielęgniarka oraz pedagog nauczania przedszkolnego.
 10. **Zakłady Pracy Chronionej (ZPCh)** – zapewniają rynek pracy dla osób niepełnosprawnych.
 11. **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kwidzynie** – placówka oświatowa kształcąca dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

W skład Ośrodka wchodzi:

- a) Szkoła Podstawowa Specjalna,
- b) Gimnazjum Specjalne,
- c) Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna,
- d) Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy.

Szkoła jest przeznaczona dla dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym.

12. **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Barcicach** – placówka oświatowa kształcąca dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

W skład Ośrodka wchodzi:

- a) Przedszkole Specjalne,
- b) Szkoła Podstawowa Specjalna,
- c) Gimnazjum Specjalne,
- d) grupy wychowawcze.

13. **Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kwidzynie** – placówka resocjalizacyjno-rewalidacyjna dla dziewcząt z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim.

14. **Dom Pomocy Społecznej w Kwidzynie**, przeznaczony dla osób przewlekle, somatycznie chorych, zapewnia opiekę osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, lub choroby, świadczy usługi: bytowe, społeczne, opiekuńcze, pielęgnacyjne, wspomagające w formach i w zakresie, które wynikają z indywidualnych potrzeb.

15. **Dom Pomocy Społecznej w Ryjewie**, przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, zapewnia opiekę osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, lub choroby, świadczy usługi: bytowe, społeczne, opiekuńcze, pielęgnacyjne, wspomagające w formach i w zakresie, które wynikają z indywidualnych potrzeb.

16. **Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Sadlinkach**, który ma za zadanie:

- zapewnienie opieki w formie dziennego pobytu osobom z zaburzeniami psychicznymi, a tym samym umożliwienie opiekunom kontynuowanie lub podjęcie pracy zawodowej,
- umożliwienie rozwoju osobowościowego i kulturalnego uczestników,
- realizację działań mających na celu nabywanie i rozwijanie umiejętności, wykonywanie czynności życia codziennego podopiecznych,
- organizowanie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych,
- realizację niektórych zadań z zakresu rehabilitacji medycznej.

17. **Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Prabutach** świadczy usługi lecznicze i opiekuńcze dla osób przewlekle chorych.

18. **Ośrodek Terapii i Rehabilitacji dla Dzieci w Kwidzynie** – prowadzi:

- terapię ruchową i logopedyczną,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczną,

- udzielanie pomocy diagnostycznej osobom niepełnosprawnym,
- pomoc w doborze metod i sprzętu dla potrzeb komunikacyjnych dzieci mających problemy w kontaktach ze światem zewnętrznym.

19. **Dom Pomocy Sióstr Elżbietanek w Kwidzynie** prowadzi instytucjonalną formę opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.

20. **Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w Kwidzynie i Prabutach** prowadzą:

- terapię dzieci niepełnosprawnych,
- grupy wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych,
- spotkania edukacyjno-informacyjne dla rad pedagogicznych dotyczące metod nauczania dzieci niepełnosprawnych w szkole masowej.

21. **PUP w Kwidzynie** prowadzi pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych.

IV. Najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym w powiecie kwidzyńskim

1. Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
2. Przystosowanie kolejnych obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, a zwłaszcza szkół z klasami integracyjnymi.
3. Znoszenie barier w komunikowaniu się i architektonicznych w miejscach zamieszkania osób niepełnosprawnych.
4. Diagnozowanie środowiska osób niepełnosprawnych w powiecie.
5. Stworzenie systemu wczesnej interwencji w przypadku zaistnienia niepełnosprawności.
6. Zwiększenie dostępności do świadczeń specjalistycznych i sprzętu rehabilitacyjnego.
7. Zorganizowanie systemu informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
8. Wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych na wszystkich szczeblach edukacji.
9. Zorganizowanie sieci komunikacyjnej dla potrzeb osób niepełnosprawnych.
10. Stworzenie aktualnej bazy danych osób niepełnosprawnych w powiecie.
11. Kontynuacja działań zmierzających do zapobiegania społecznemu wykluczenia osób niepełnosprawnych poprzez wyrównanie szans dostępu do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, dobór kultury, reakcji, sportu i turystyki.
12. Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.
13. Wprowadzanie nowych i rozszerzanie istniejących dziennych form wsparcia (warsztaty terapii zajęciowej, ośrodki wsparcia, mieszkania chronione).

V. Partnerzy lokalni Programu

Realizacja niniejszego programu przewiduje ścisłą współpracę i integrację następujących partnerów projektu:

1. Samorząd powiatowy
2. Miasto Kwidzyn
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie
4. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych
5. Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie
6. Samorządy gminne
7. Ośrodki Pomocy Społecznej
8. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
9. Organizacje pozarządowe
10. Szkoły, w szczególności placówki integracyjne i specjalne
11. Instytucje i przedsiębiorstwa działające na rzecz osób niepełnosprawnych
12. Organizacje pracodawców
13. Media
14. Wolontariusze

Lista partnerów współpracujących, określonych jako partnerzy lokalni programu nie jest zamknięta.

VI. Zadania dla uczestników Programu

1. Samorządy – powiatowy i gminne:
 - a) zintegrowanie działań samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych na rzecz profilaktyki niepełnosprawności i rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych;
 - b) inicjowanie i planowanie odpowiedniej polityki społecznej względem osób niepełnosprawnych oraz stymulowanie i wspieranie takiej polityki na szczeblu regionalnym i lokalnym;
 - c) włączenie organizacji osób niepełnosprawnych w proces podejmowania decyzji odnoszących się do planów i programów dotyczących tych osób lub wpływających na ich status ekonomiczny i społeczny;
 - d) dostępność urzędów dla osób niepełnosprawnych;
 - e) informowanie o programach i działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych;
 - f) gromadzenie danych statystycznych oraz informacji dotyczących liczby osób niepełnosprawnych i warunków ich życia;
 - g) wspieranie różnych podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych, a szczególnie organizacji pozarządowych.
2. Organizacje pozarządowe:
 - a) inicjowanie działań w kierunku udostępnienia osobom niepełnosprawnym ośrodków kultury, sportu i rekreacji;
 - b) umożliwienie uczestnictwa osobom niepełnosprawnym w działalności sportowej;
 - c) wykorzystanie potencjału twórczego, artystycznego i intelektualnego osób niepełnosprawnych;
 - d) popularyzacja dorobku artystycznego i umiejętności osób niepełnosprawnych;
 - e) działalność leczniczo-rehabilitacyjna dzieci niepełnosprawnych;
 - f) inicjowanie i wspieranie kampanii społecznych na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Szkoły:

- a) realizacja programów edukacyjnych nastawionych na podnoszenie poziomu świadomości społecznej;
- b) przygotowanie do życia w społeczeństwie akceptującym prawa przysługujące wszystkim ludziom;
- c) stworzenie warunków do integracyjnej edukacji dzieci i młodzieży.

4. Media:

- a) podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych, ich praw, potrzeb, możliwości i wkładu w życie społeczne;
- b) przedstawienie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych;
- c) wspomaganie kampanii informacyjnych dotyczących osób niepełnosprawnych;
- d) współudział w organizowaniu akcji pomocowych na rzecz osób niepełnosprawnych.

5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie:

- a) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych;
- b) podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności;
- c) udzielanie pożyczek osobom niepełnosprawnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej;
- d) zwrot pracodawcom kosztów poniesionych w związku z organizacją nowych lub przystosowaniem istniejących stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych;
- e) finansowanie w części lub w całości kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej;
- f) kwalifikowanie i dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów;
- g) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;

- h) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym;
- i) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
- j) organizowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- k) kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej.

6. Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie:

- a) udział w tworzeniu programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;
- b) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej;
- c) prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie, pomoc w samozatrudnieniu;
- d) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej;
- e) prowadzenie doradztwa organizacyjno-prawnego i ekonomicznego w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne;
- f) inicjowanie, organizowanie i finansowanie szkolenia bezrobotnych osób niepełnosprawnych lub innych osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu, a zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

7. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych:

- a) inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:

- integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
 - realizacji praw osób niepełnosprawnych;
- b) opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych;
- c) ocenianie realizacji Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych.

VII. Cele Programu i ich zgodność ze Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Kwidzyńskiego

„Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2010” zakłada realizację następujących celów:

Cel 1.

Wspieranie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi).

Działania w ramach tego celu są adresowane zarówno do samych osób niepełnosprawnych poszukujących zatrudnienia jak i do pracodawców zatrudniających lub mogących zatrudnić takie osoby.

Warunkiem powodzenia tych działań jest przekonanie osób niepełnosprawnych o ich przydatności na rynku pracy, zdementowanie stereotypowych przekonań o przeszkodach prawnych i umotywowanie ich do aktywności w poszukiwaniu pracy.

Planowane są również działania mające zmienić postawę pracodawców wobec zatrudnienia osób niepełnosprawnych: przełamać negatywne stereotypy i stworzyć zachęty.

Będzie stale rozbudowywany system wspierania na rynku pracy osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi), poprzez wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, Zakładów Pracy Chronionej oraz miejsc pracy na otwartym rynku pracy.

Zakłada się wsparcie finansowe pracodawców oferujących pracę osobom niepełnosprawnym poprzez zwrot kosztów utworzenia czy przystosowanie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych oraz podjęcie próby wprowadzenia na otwarty rynek pracy usług asystenta osoby niepełnosprawnej.

Jednym z ważnych czynników mających wpływ na szansę zatrudnienia osób niepełnosprawnych są odpowiednie kwalifikacje. Dlatego też istniejąca oferta szkoleń umożliwiających zdobycie kwalifikacji poszukiwanych przez pracodawców będzie rozbudowana. Oprócz szkoleń osoby niepełnosprawne zostaną objęte pracami interwencyjnymi.

Osoby niepełnosprawne, które będą chciały podjąć pracę na własny rachunek otrzymają wsparcie poprzez pożyczkę na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego udzielonego na kontynuację działalności gospodarczej lub rolniczej.

Cel 2.

Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w zakresie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

Zaniedbania we wczesnym okresie edukacji na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum przekreślają możliwość zajęcia wysokiej lub przynajmniej średniej pozycji w życiu społecznym i zawodowym. Wsparcie edukacji w tym okresie pozytywnie wpłynie na dalsze zawodowe i społeczne losy osób niepełnosprawnych.

Celem działań w zakresie tego celu jest stworzenie odpowiednich warunków edukacyjnych umożliwiających niepełnosprawnym dzieciom i młodzieży rozwój fizyczny i umysłowy oraz udział w życiu kulturalnym i sportowym. Podstawowym założeniem jest dążenie do coraz wyższej jakości i powszechności kształcenia integracyjnego zarówno w odniesieniu do dzieci niepełnosprawnych w klasach masowych, szkolnictwa integracyjnego oraz szkolnictwa specjalnego. Dlatego też będą kontynuowane działania polegające na doposażeniu placówek edukacyjnych w nowoczesne pomoce i sprzęt specjalistyczny umożliwiający pełny rozwój i edukację dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych poprzez udział powiatu w różnych projektach, między innymi takich jak

„Program wyrównywania różnic między regionami”, Edukację – program pomocy w dostępie do nauki dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Należy zadbać o ciągłość edukacyjną niepełnosprawnych na każdym poziomie edukacyjnym. Dlatego też będą prowadzone działania informacyjne na temat oferowanej pomocy w ramach różnych programów socjalnych dla uczniów i studentów (programy stypendialne, program student).

Należy zapewnić wystarczające środki na sfinansowanie bezpłatnego transportu w drodze na zajęcia do szkoły lub ośrodka, a także powrót do domu.

Należy kontynuować prace zmierzające do zlikwidowania wszelkich barier architektonicznych w placówkach oświatowych.

W ramach realizacji tego celu również zakłada się działania w kierunku umożliwienia osobom niepełnosprawnym pełnego udziału w życiu społecznym. Zadanie to będzie realizowane poprzez tworzenie warunków umożliwiających korzystanie z placówek i imprez kulturalnych w mieście i powiecie. Zadanie to łączy się z zadaniami infrastruktury.

Będą podejmowane działania wspólnie z organizacjami pozarządowymi, zmierzające do popularyzacji twórczości artystów niepełnosprawnych, poprzez organizację festiwali, publiczne prezentowanie prac, działania informacyjne i promocyjne propagujące problematykę osób niepełnosprawnych, a w szczególności twórców niepełnosprawnych. Celem tych działań będzie między innymi wyłonienie i promowanie talentów wśród niepełnosprawnych artystów, propagowanie zdrowej rywalizacji oraz wyrobienie tolerancji i akceptacji wobec osób niepełnosprawnych.

Będą kontynuowane i rozwijane dotychczasowe przedsięwzięcia związane z aktywizacją sportową i turystyczną środowiska osób niepełnosprawnych (paraolimpiady, igrzyska, rozgrywki sportowe).

Cel 3.

Zorganizowanie systemu informacji o możliwościach pracy, edukacji, leczenia, rehabilitacji, transportu, turystyki i wypoczynku, ulg i uprawnień.

W Polsce istnieje wiele profesjonalnych kanałów informacyjnych adresowanych do osób niepełnosprawnych. Jednak znaczna grupa osób niepełnosprawnych ma utrudniony dostęp do informacji z powodów materialnych i mentalnych. Dlatego też niezbędne jest stworzenie spójnego łańcucha wspierania na poziomie Samorządu.

Podkreślić należy, że osoby niepełnosprawne oczekują najczęściej informacji przekazywanej bezpośrednio, więc instytucje asystenta czy doradcy wydają się tu niezwykle pomocne.

W ramach tego celu przewiduje się przygotowanie i wydawanie publikacji w formie informatorów, poradnika zawierającego ofertę podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Poradnik będzie nieodpłatnym informatorem dla osób niepełnosprawnych z terenu powiatu kwidzyńskiego. Będzie on zawierał informacje dotyczące różnych form pomocy, jakie osoba niepełnosprawna może otrzymać w powiecie, jak również będzie określał „krok po kroku” sposoby załatwienia konkretnych spraw.

Ponadto osoby niepełnosprawne otrzymają wsparcie w postaci utworzenia punktu informacyjnego w PCPR.

Celem punktu będzie:

- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych;
- udzielanie informacji o zadaniach finansowanych z funduszu PFRON realizowanych przez samorząd powiatu,
- udzielanie informacji o instytucjach, placówkach działających na rzecz osób niepełnosprawnych;
- udzielanie pomocy w nawiązywaniu kontaktu z innymi niepełnosprawnymi oraz odpowiednimi organizacjami pozarządowymi;
- zwiększenie wiedzy osób niepełnosprawnych na temat przysługujących im praw.

Aktualnie, osoby niepełnosprawne otrzymują wsparcie informacyjne w postaci wkładki do gazety lokalnej, którą należy kontynuować.

Przewiduje się utworzenie serwisu internetowego zawierającego informacje o realizowanych przez PCPR zadaniach z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Umieszczenie wzorów wniosków umożliwi osobom niepełnosprawnym ich pobieranie bez konieczności opuszczania swojego domu. W przyszłości planuje się rozszerzyć usługę o możliwości składania wniosków oraz uzyskiwanie informacji o sposobie rozpatrzenia wniosku drogą elektroniczną. Ponadto aktualna baza adresowa instytucji pomocy społecznej zwiększy dostęp do ogólnych informacji na temat możliwości ubiegania się o pomoc. Witryna będzie umieszczona na serwerze Starostwa Powiatowego.

Świadczenie pomocy osobom niepełnosprawnym jest zadaniem odpowiedzialnym, stawiającym coraz to nowe wyzwania, dlatego należy dołożyć wielu starań w celu

zwiększenia i stałego podnoszenia kwalifikacji osób świadczących tę pomoc. Oprócz indywidualnego podejścia do osób niepełnosprawnych należy nawiązać ścisłą współpracę pomiędzy instytucjami świadczącymi pomoc, w celu umożliwienia uzyskania pełnych informacji i porad bez konieczności odsyłania osoby niepełnosprawnej do innych instytucji.

Efektem realizacji tego zadania będzie stworzenie oferty szkoleniowej dla instytucji i urzędów w zakresie problemów osób niepełnosprawnych i ich potrzeb. Ponadto przewidziany jest udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w zależności od zgłaszanych przez nich potrzeb.

Wiedza zdobyta podczas szkoleń pozwoli uczestnikom na podejmowanie działań zmierzających do minimalizacji skutków niepełnosprawności oraz wykluczenia społecznego.

Cel 4.

Systematyczne likwidowanie barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

W ramach tego celu zakłada się działania w kierunku umożliwienia osobom niepełnosprawnym pełnego udziału w życiu społecznym poprzez likwidację barier architektonicznych, funkcjonalnych i komunikacyjnych w miejscach i budynkach użyteczności publicznej, jak również w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. Oprócz barier architektonicznych również ważne są bariery w komunikowaniu się. W ramach ich likwidacji planuje się między innymi przeszkolić osoby zatrudnione w instytucjach publicznych w zakresie języka migowego.

Cel 5.

Tworzenie warunków pełnego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej, rehabilitacji i pomocy terapeutycznej dla osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne mają większe potrzeby w zakresie opieki medycznej i bardzo duże potrzeby w zakresie rehabilitacji oraz utrudniony dostęp do podmiotów służących zaspokajaniu tych potrzeb.

W ich przypadku tylko stała, długoterminowa rehabilitacja gwarantuje utrzymanie i ewentualną poprawę stanu zdrowia, a NFZ realizuje głównie krótkotrwałe zabiegi rehabilitacyjne w niewystarczającej ilości, co nie zaspokaja potrzeb osób niepełnosprawnych w tym zakresie.

Ze względu na specyfikę działań rehabilitacyjnych i terapeutycznych (uzależnionych od rodzaju i stopnia niepełnosprawności) osoby niepełnosprawne powinny być objęte kompleksowymi programami opieki zdrowotnej na każdym etapie życia.

Dlatego też należy wspierać organizacje pozarządowe działające w zakresie rehabilitacji poprzez dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego oraz wspierać idee tworzenia wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.

Osobom niepełnosprawnym należy udzielać pomocy w zakupie przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych lub sprzętu rehabilitacyjnego poprzez opłacenie lub zwrot udziału własnego poniesionego przez osoby niepełnosprawne po spełnieniu odpowiednich warunków.

Ponadto będą wspierane przedsięwzięcia służące powstawaniu ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych i mieszkań chronionych. Podstawowym celem ośrodków czy mieszkań chronionych jest rehabilitacja osób niepełnosprawnych, psychicznie chorych, a przede wszystkim poprawa ich funkcjonowania w społeczeństwie i powrót do wcześniej pełnionych ról społecznych.

W związku ze zgłaszanymi potrzebami objęcia osób niepełnosprawnych terapią zajęciową istnieje potrzeba rozszerzenia istniejących WTZ i zainicjowanie utworzenia WTZ na terenie gminy Prabuty.

W ramach tego celu zostanie również opracowany system konsultacji społecznych w zakresie rozwiązań dotyczących osób niepełnosprawnych. Zostanie zagwarantowany udział organizacji pozarządowych w budowaniu i realizowaniu systemowych działań na rzecz integracji i wyrównywania szans osób niepełnosprawnych.

Powyższe cele są zgodne z celem strategicznym, określonym w Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Kwidzyńskiego:

Cel strategiczny 4.5

Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego.

Cele „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2010” przekładają się na określone w Programie zadania do realizacji w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, zmierzających do pełnego indywidualnego rozwoju i zaspokajania potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich sferach i na każdym etapie życia, gwarantujących pełne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym.

Realizacja zadań będzie prowadzona w oparciu o współpracę wielu instytucji i organizacji z terenu powiatu kwidzyńskiego, w tym w szczególności pozarządowych, które zostały powołane do pracy na rzecz tej grupy osób. I takie właśnie założenie – współpracy w formule partnerstwa- przyświeca Powiatowemu Programowi Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2010, który został opracowany zgodnie z art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 123, poz. 776 z późn. zmianami).

VIII. Zadania niezbędne do realizacji celów Programu

Cel I. –Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych (w tym z zaburzeniami psychicznymi)

1. Zachęcanie i wspieranie pracodawców do tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowania;
2. Promowanie idei „Niepełnosprawny – sprawny w pracy”;
3. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu rozpoznawanie potrzeb osób niepełnosprawnych pod kątem zdolności zawodowych;
4. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie aktywizowania zawodowego osób niepełnosprawnych;
5. Przygotowanie informatora dla pracodawców o korzyściach wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych;

6. Organizowanie szkoleń przygotowujących osoby niepełnosprawne do podjęcia zatrudnienia;
7. Wspieranie prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne;
8. Udział powiatu w programach na rzecz aktywizacji zawodowej i ekonomicznej osób niepełnosprawnych np. program wyrównywania różnic między regionami;
9. Tworzenie warunków i wspieranie działalności: WTZ, Zakładów Aktywności Zawodowej, ZPCh oraz miejsc pracy na otwartym rynku pracy.

Cel II. - Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w zakresie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

1. Zapewnienie ciągłości kształcenia od chwili wykrycia niepełnosprawności w systemie integracyjnym i specjalistycznym;
2. Pomoc w podnoszeniu poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych (ze szczególnym zwróceniem uwagi na szkolnictwo wyższe), poprzez udział powiatu w programach na rzecz edukacji;
3. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym rozwijania form aktywności sportowej, turystycznej i rekreacyjnej;
4. Tworzenie warunków do kulturotwórczej aktywności osób niepełnosprawnych i uczestnictwa w kulturze;
5. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości skorzystania z obiektów sportowo-turystycznych i rozwijania aktywności sportowej;

Cel III. - Zorganizowanie systemu informacji o możliwościach pracy, edukacji, leczenia, rehabilitacji, transportu, turystyki i wypoczynku oraz ulg i uprawnień.

1. Prowadzenie punktu informacji dla osób niepełnosprawnych;
2. Stworzenie internetowej strony poświęconej problematyce osób niepełnosprawnych;
3. Opracowanie i wydawanie w formie informatorów publikacji przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych;
4. Szkolenie kadr zajmujących się rehabilitacją osób niepełnosprawnych.

Cel IV. - Systematyczne likwidowanie barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

1. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, w tym w placówkach oświatowych poprzez udział powiatu w różnych programach;
2. Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowanie;
3. Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
4. Dofinansowanie do zakupu środków transportu do przewozu osób niepełnosprawnych, w tym dzieci i młodzieży poprzez uczestnictwo w programie wyrównywania różnic między regionami i innych;
5. Dofinansowanie likwidacji barier technicznych w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej w celu umożliwienia samodzielnej egzystencji;
6. Wyznaczenie w urzędach dostępnych miejsc i osób ułatwiających obsługę niepełnosprawnych interesantów;
7. Wyznaczenie miejsc do parkowania dla osób niepełnosprawnych przy każdym obiekcie użyteczności publicznej.

Cel V. - Tworzenie warunków pełnego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej, rehabilitacji i pomocy terapeutycznej dla osób niepełnosprawnych.

1. Dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego dla instytucji działających w zakresie rehabilitacji;
2. Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych lub sprzętu rehabilitacyjnego;
3. Stworzenie warunków do powstawania terenowych punktów wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego;
4. Tworzenie warunków do rozwoju różnych form rehabilitacji i terapii osób niepełnosprawnych, w szczególności dzieci i młodzieży;

5. Wspieranie przedsięwzięć służących powstaniu ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi;
6. Organizowanie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych intelektualnie;
7. Zbudowanie systemu konsultacji społecznych w zakresie rozwiązań dotyczących osób niepełnosprawnych.

IX. Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania „Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007-2010” będą:

- środki PFRON,
- środki budżetu powiatu,
- środki budżetu gmin,
- środki budżetu państwa,
- sponsorzy,

- środki pozyskane z innych źródeł (w tym Europejski Fundusz Społeczny),
- dotacje i granty.

X. Podział zadań i odpowiedzialności w ramach Programu

Lp.	Treść zadania	Realizatorzy/partnerzy zadania	Nadzór nad realizacją zadania w ramach programu
I. Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych (w tym zaburzonych psychicznie)			
1.	Zachęcanie i wspieranie pracodawców do tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowanie	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • PCPR • PFRON • PUP • pracodawcy 	

2.	Promowanie idei „Niepełnosprawni – sprawni w pracy”	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON • PUP • pracodawcy • organizacje pozarządowe • media 	Wydział Rozwoju Powiatu i Polityki Społecznej
3.	Wspieranie przedsięwzięć mających na celu rozpoznawanie potrzeb osób niepełnosprawnych pod kątem zdolności zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON • PUP • Pracodawcy • Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych 	
4.	Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie aktywizowania zawodowego osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON • PUP 	
5.	Przygotowanie informatora dla pracodawców o korzyściach wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • PCPR 	
6.	Organizowanie szkoleń przygotowujących osoby niepełnosprawne do podjęcia zatrudnienia	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • PCPR • PUP 	
7.	Wspieranie prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • PCPR • PUP 	
8.	Udział powiatu w programach na rzecz aktywizacji zawodowej i ekonomicznej osób niepełnosprawnych np. program wyrównywani różnic między regionami	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • PCPR • PFRON 	
9.	Tworzenie warunków i wspieranie działalności: WTZ, Zakładów Aktywności Zawodowej, ZPCh oraz miejsc pracy na otwartym rynku pracy	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON • PUP • Pracodawcy • ZPCh • organizacje pozarządowe 	
II. Zapewnienie równych szans osobom niepełnosprawnym w zakresie dostępu do edukacji, kultury, sportu, rekreacji i turystyki.			

1.	Zapewnienie ciągłości kształcenia od chwili wykrycia niepełnosprawności w systemie integracyjnym i specjalistycznym	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON • szkoły • przedszkola • Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze • Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna 	Wydział Rozwoju Powiatu i Polityki Społecznej
2.	Pomoc w podnoszeniu poziomu wykształcenia osób niepełnosprawnych (ze szczególnym zwróceniem uwagi na szkolnictwo wyższe), poprzez udział powiatu w programach na rzecz edukacji	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON • szkoły • wyższe uczelnie 	
3.	Umożliwienie osobom niepełnosprawnym rozwijania form aktywności sportowej, turystycznej i rekreacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON • organizacje pozarządowe 	
4.	Tworzenie warunków do kulturotwórczej aktywności osób niepełnosprawnych i uczestnictwa w kulturze	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON • organizacje pozarządowe 	
5.	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości skorzystania z obiektów sportowo-turystycznych i rozwijania aktywności sportowej	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON • organizacje pozarządowe 	
III. Zorganizowanie systemu informacji o możliwościach pracy, edukacji, leczenia, rehabilitacji, transportu, turystyki i wypoczynku oraz ulg i uprawnień			
1.	Prowadzenie punktu informacji dla osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • PCPR 	
2.	Stworzenie internetowej strony poświęconej problematyce osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • PCPR 	
3.	Opracowanie i wydawanie w formie informatorów publikacji przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • PCPR • organizacje pozarządowe 	

7.	Wyznaczenie miejsc do parkowania dla osób niepełnosprawnych przy każdym obiekcie użyteczności publicznej	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON 	
V. Tworzenie warunków pełnego dostępu osób niepełnosprawnych do opieki medycznej, rehabilitacji i pomocy terapeutycznej dla osób niepełnosprawnych			
1.	Dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego dla instytucji działających w zakresie rehabilitacji	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON 	Wydział Rozwoju Powiatu i Polityki Społecznej
2.	Dofinansowanie osobom niepełnosprawnym zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych lub sprzętu rehabilitacyjnego	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON • NFZ 	
3.	Stworzenie warunków do powstawania terenowych punktów wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • organizacje pozarządowe • sponsorzy 	
4.	Tworzenie warunków do rozwoju różnych form rehabilitacji i terapii osób niepełnosprawnych, w szczególności dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • organizacje pozarządowe • ZOZ • NFZ 	Wydział Rozwoju Powiatu i Polityki Społecznej
5.	Wspieranie przedsięwzięć służących powstaniu ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych w tym z zaburzeniami psychicznymi	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • PFRON • organizacje pozarządowe • Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych 	
6.	Organizowanie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • organizacje pozarządowe • PFRON • Urząd Wojewódzki 	
7.	Zbudowanie systemu konsultacji społecznych w zakresie rozwiązań dotyczących osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • samorząd powiatowy • samorządy gminne • PCPR • organizacje pozarządowe • Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych 	

XI. Monitorowanie Programu

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Kwidzyńskiego, w części dotyczącej monitorowania, odpowiedzialnym za przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w programach operacyjnych są Dyrektorzy Wydziału Starostwa /samodzielne stanowiska Starostwa/ Dyrektorzy, Kierownicy jednostek organizacyjnych wg kompetencji. Termin realizacji określono następująco – co 6 miesięcy począwszy od miesiąca lipca 2007 r. poprzez Zarząd Powiatu na ręce Przewodniczącego Rady Powiatu.